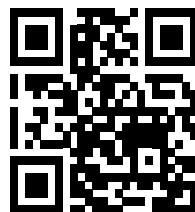

SØND ER BRO

Indhold

Formål og baggrund
Sønderbro og EU
Relevante strategier og planer
Om Sønderbrokvarteret
Vision
Proces
Temaer for lokal omstilling
Dyrkningsfællesskab i Hørgårdens Byhave
Madfællesskab på legepladsen
Udvikling af nærgenbrugsstationen
Levesteder for flere arter
Styrket viden om bynatur
Forbedret vandforbrug
Forbedret varmemeforbrug
Støtte til forbedringer
Eksempel på tidsplan

Scan og læs mere om
Områdefornyelsen
Sønderbro

Formål og baggrund

Sønderbrokvarteret har et stærkt fundament for at kunne bidrage til den grønne omstilling og vise hvordan klimahandlinger kan blive en naturlig del af hverdagslivet.

Her er allerede mange steder og foreninger som viser grønne veje når det kommer til at dyrke og spise lokal mad, undgå madspild, bytte og reparere eller styrke biodiversiteten.

Ønsket om at gøre en forskel er stort og der er mange spændende veje at gå for at styrke kvarterets handlekraft. Derfor har Områdefornyelsen Sønderbro udarbejdet denne grønne omstillingsplan, der skal sætte en retning for at styrke og udvikle mulighederne for at indgå i klimafællesskaber og grønne hverdagshandlinger i kvarteret.

Områdefornyelsen Sønderbro startede i vinteren 2023-24 en lokal samtale om kvarterets udvikling, hvor klima var et af samtaleemnerne og i sommeren 2024 blev en lokal klimagruppe, bestående af beboere og lokale aktører, etableret. Den grønne omstillingsplan er udarbejdet på baggrund af de lokale samtaler og med

støtte og faglig sparring fra Københavns Kommune.

Den grønne omstillingsplan er en rettesnor og beskriver nogle af de projekter som Områdefornyelsen Sønderbro vil fokusere på i de år, vi er til stede i kvarteret frem til 2029.

God læselyst!

Sønderbro og EU

Den grønne omstilling er en integreret del af udviklingen af området Sønderbro i København. I perioden 2024-2029 har politikerne i Københavns Kommune afsat midler til at løfte området ved at igangsætte en områdefornyelse.

Når vi igangsætter områdefornyelser handler det om at styrke et kvarter, der sakker bagud i forhold til resten af byen. Det handler om at udligne de forskelle der er - både fysisk, socialt og kulturelt.

Områdefornyelsen Sønderbro fokuserer lokalt, men tager del i en europæisk by-udviklingssamtale gennem URBACT netværket COPE. Her har vi sammen med syv andre europæiske byer lært af hinanden og har fundet nye måder at støtte lokalt engagement i den grønne omstilling.

COPE fokuserer på at styrke lokale borgere og grupperes potentiale for at udøve grøn omstilling. Det sker ved at involvere områdets lokale ressourcer fra beboere og foreninger og skabe kontakt mellem disse. Ideen er at de involverede parter opdager både deres egne og fælles eksisterende ressourcer, som kan bruges til at udvikle projekter og tiltag.

Samtidig er der på by-niveau en række politisk vedtagne strategier og initiativer som skal støtte den grønne omstilling og der er stor interesse for at arbejde sammen med byens borgere om at gennemføre dem.

Denne plan arbejder med at skabe gode møder og samarbejde mellem forvaltning og lokale beboere og aktører og sætte en fælles retning for den grønne omstilling.

Netværksmøde for COPE i Pombal i Portugal.

På en vandring i september 2024 inviterede vi på opdagelse i kvarterets klimafællesskaber. Flere af kvarterets beboere, såvel som fællesskaberne, ønsker større synlighed for eksisterende muligheder for at tage del i fælles klimahandlinger eller hvordan man kan starte nye selv.

Foto: Jens Panduro

Relevante strategier og planer

København har flere politisk besluttede planer og strategier, der skal lede byen mod at blive klimaneutral og til et globalt grønt forbillede for storbyer. De er også taget i betragtning i denne grønne omstillingsplan.

Relevante fokuspunkter for byens klimaindsatser er:

CO2 udledninger	Målet er at være klimapositiv i 2035. Halvering af CO2e pr. københavnere og halvering af CO2e-udledningerne fra Københavns Kommunes indkøb i 2035. <i>Læs mere i Klimaplan 2026.</i>
Energiforbrug	Fokus på energieffektivitet for at muliggøre en omkostningseffektiv og ressourceeffektiv omstilling. <i>Læs mere i Energistrategi for København</i>
Energiproduktion	Reduktion af CO2-udledninger gennem kollektive energisystemer og solcelleanlæg. <i>Læs mere i Solcellehandlingsplan</i>
Genanvendelse af affald/ressourcer	Bedre genanvendelse af husholdningsaffaldet. Mere genbrug fra nærgenbrugsstationer. <i>Læs mere i Ressource- og affaldsstrategi</i>
Biodiversitet	Fokus på mere plads til biodiversitet og at byens borgere bidrager til det og får gavn af det. <i>Læs mere i Københavns strategi for biodiversitet</i>

Derudover er der den fælles vision som Teknik- og Miljøforvaltningen arbejder inden for, '[Vores København](#)', som skal sikre at København er blandt de bedste byer at bo i, og at byen skabes sammen. Visionen bygger på fire temaer – plads til byens liv, klimavenlig hverdag, en by for alle og samarbejde om byen. Visionen sætter retningen for det politiske arbejde i forvaltningen frem mod 2035.

Om Sønderbrokvarteret

I en lomme i starten af Amager - mellem DR byens metro og Amagerbros metro - finder man kvarteret, vi kalder Sønderbro. Det ligger i den sydlige del af byen, cirka 4 km fra Københavns bymidte. I 2021 havde Sønderbro 9.100 beboere, mens hele København havde 653.648 beboere.

Hvor der tidligere lå marker med grøntsagsproduktion og dyrehold, ligger i dag det store almene boligområde Hørgården, og ved siden af, hvor småindustrier, cigarfabrikker og værksteder lå side om side, bor i dag en bred mangfoldighed af mennesker.

Kvarteret har en tradition med at passe på dem, der har det sværest. Ved Sundholm, der er i gamle dage var en arbejdsanstalt, bor mange af byens mest udsatte - og man er i kvarteret vant til at møde mennesker, der lever et andet liv end en selv.

Mangfoldigheden og forskelligheden er det normale, og det der binder folk sammen.

Sammenlignet med andre dele af byen er der få grønne kvadratmeter imellem bygningerne. Boligerne har potentiale for at få et bedre forbrug af vand og energi og de mange sydvendte tage giver gode forudsætninger for at etablere solceller.

I kvarterets tre byhaver spirer både grøntsager og naboskab. I A-huset inviteres kvarteret til fællesspisninger, hvor det er overskudsvarer fra det lokale supermarked, der er i gryden. Maskinhallen er samlingspunkt for alt fra fx folkekøkken, nycirkus, maduddeling og byttemarkeder. og på Hørgårdens Nærgenbrugsstation er byttehylderne populære ligesom opbakningen er stor, når der afholdes events med fokus på genbrug og reparationer.

Læs mere om kvarteret i
Kvarterportræt Sønderbro:

Foto: Thomas Windfeld

I 2024 skabte billedkunstner Camilla Berner et midlertidigt 'GRID' skåret ned i asfalten i byrummet mellem Fabrikken for Kunst & Design og laden. I de udskårne riller hjalp lokale med at plante græsser og planter.

Foto: Jens Panduro

Vision for klima i Sønderbrokvarteret

***"I Sønderbro er vi fælles om at gøre en indsats for klimaet.
Grøn omstilling skal være en naturlig del af
hverdagslivet og kvarterets fællesskaber.
Det skal være synligt, hvordan man kan bidrage,
og føles overkommeligt at være med."***

**- Fra den politisk vedtagne kvarterplan
for Områdefornyelsen Sønderbro**

Proces frem mod en grøn omstillingsplan

Analyser og kvarterplansproces oktober 2023 - august 2024

Afprøvninger: byttemarked, samtalesalon, sorteringsworkshops 2024

Kickstart af COPE-samarbejdet i København oktober 2023

Projektgruppen for 'Sammen om klimahandlinger' etableres og mødes ca. en gang hver anden måned fra juni 2024

Vandring - klima i kvarteret nu og i fremtiden, september 2024

Mulighedsanalyse med de fire temaer mad, boliger, bynatur og ting udvikles af Områdefornyelsen Sønderbro på baggrund af lokale input og faglige input fra Teknik- og Miljøforvaltningen i august-november 2024

Lokale projektgruppemedlemmer og samarbejdspartnere er med til netværksmøde for COPE i Vilnius.

Mad-indsatser igangsættes på legepladsen og i Hørgården forår 2024

Grøn omstillingsplan færdig i oktober 2025

Temaer for lokal omstilling

På baggrund af Områdefornyelsen Sønderbros kvarterplan og analyser, klimagruppens samtaler og kvarterets input er der udvalgt fire temaer, som beskriver hvordan og hvor Områdefornyelsen blandt andet vil arbejde med klima og grøn omstilling frem mod 2029. De fire temaer skal tænkes i samspil med kvarterplanens forskellige projekter.

1. Mad

Der er interesse for at udvikle fællesskaber om klimavenlig madkultur. Her arbejdes med byhaver, kendskab til at undgå madspild og inspiration til plantebaseret mad.

2 Ting

Der er interesse for at styrke genbrug, defællesskaber og reparationer, samt øge viden om korrekt affaldssortering. Her arbejdes med at skabe en infrastruktur der styrker mulighederne for at undgå nyindkøb.

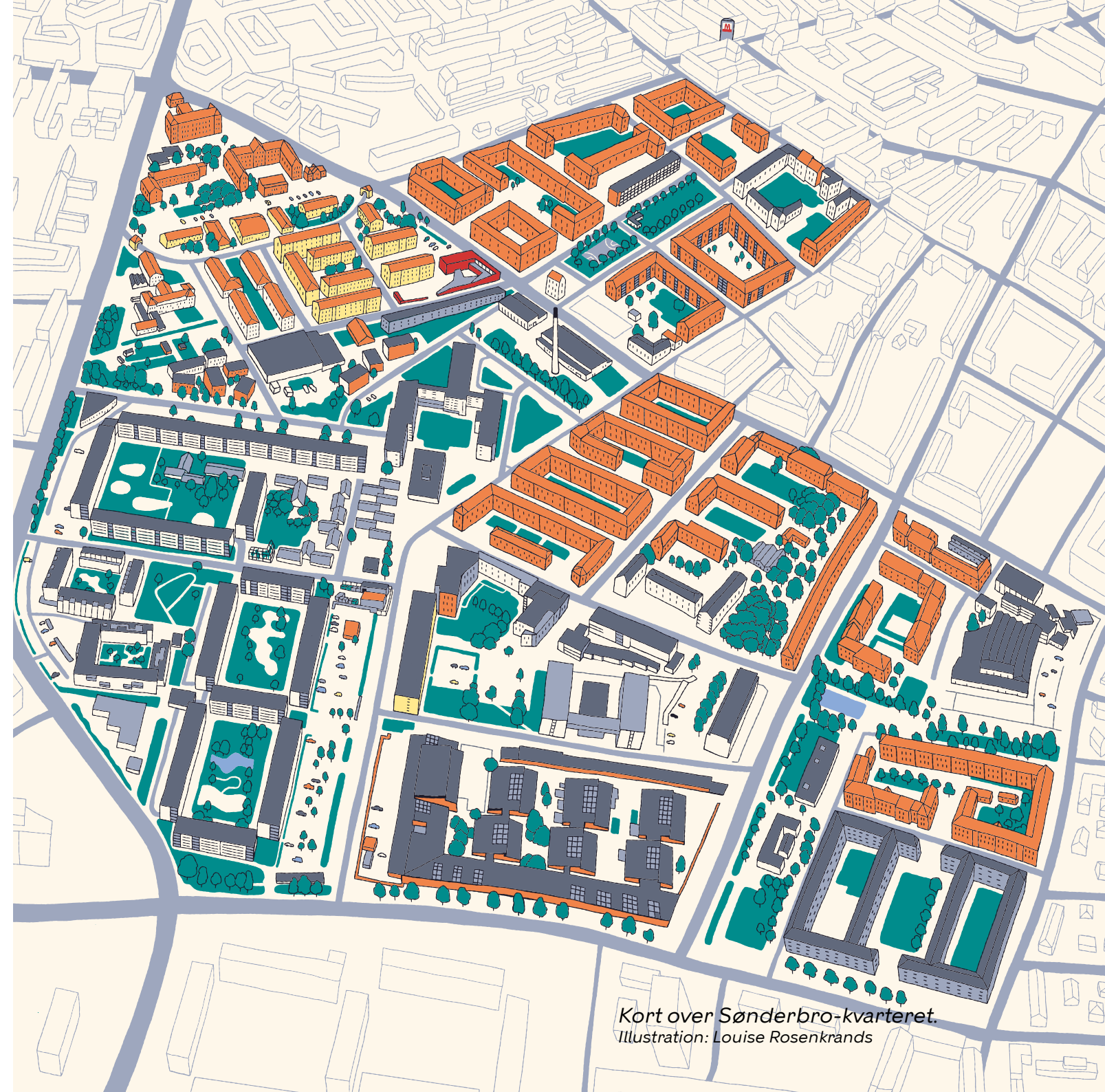
Der er lokal interesse for, at den grønne omstilling er med til at skabe nye fællesskaber eller styrker og sætter fokus på kvarterets eksisterende fællesskaber og muligheder for at deltage i klimahandlinger. Der er også et ønske om at blive inspireret og lære af hinanden i kvarteret.

3 Bynatur

Der er stor lokal interesse for at øge mængden af bynatur i kvarteret. Her arbejdes med at styrke biodiversiteten og levesteder for flere arter.

4 Boliger

Sønderbrokvarteret er hovedsageligt et boligområde og i dette tema arbejdes der med at skabe målbare klimaaftryk ved at arbejde sammen om mere klimarigtig drift og forbrug i boligfællesskaber.

Kort over Sønderbro-kvarteret.
Illustration: Louise Rosenkrands

VISION: I Sønderbro er vi fælles om at gøre en indsats for klimaet. Grøn omstilling skal være en naturlig del af hverdagslivet og kvarterets fællesskaber. Det skal være synligt, hvordan man kan bidrage, og føles overkommeligt at være med.

Formål for Mad:
Udvikle fællesskaber om klimavenlig madkultur.

Del-formål 1: Skabe fællesskaber om at dyrke afgrøder. **2:** Højne viden om at undgå madspild. **3:** Inspirere til mere plante-baseret kost

Handling #1: Dyrkningsfællesskab i Hørgårdens Byhave. Mål: Flere brugere af byhaven. Højne viden om dyrkning og plantebaseret kost. Indikator: Antal deltagere.

Handling #2: Madfællesskab på legepladsen. Mål: Flere der føler ejerskab for legepladsens udearealer og bidrager til en positiv brug af dem. Højne viden om dyrkning og plantebaseret kost. Indikator: Legepladsens personales oplevelse af engagement fra lokalområdet.

Formål for Ting: **Styrke en infrastruktur der skaber muligheder for at undgå nyindkøb.**

Del-formål 4: Understøtte nærgenbrugsstationen, så flere benytter den til direkte genbrug. **5:** Skabe fællesskaber omkring muligheder for at dele, bytte og give ting videre. **6:** Øge viden om korrekt affaldshåndtering.

Handling #3: Udvikling af nærgenbrugsstationen, Mål: Udvikle stedet til et samlingspunkt for flere. Indikator 1: Antal personer der besøger nærgenbrugsstationens bytterum. Der kan leveres data årligt. Indikator 2: Procentdel der oplever, at "Det er nemt at sortere affald rigtigt, hvor jeg bor". Undersøges i Kvarterundersøgelsen som gennemføres i 2025 og 2029 blandt 5000 beboere i Sønderbro-kvarteret.

Formål for Bynatur:
Øge mængden af arealer der styrker biodiversiteten.

Del-formål 7: Støtte igangsættelse af biodiversitetsprojekter på private grunde og i fælles byrum.

Handling #4: Levesteder for flere arter.

Mål: Kunstværker der også fungerer som levesteder for forskellige arter. Indikator: Antal af kunstprojekter der opstilles.

Handling #5: Styrket viden om bynatur.

Mål: Højne viden om hvordan bynatur og biodiversitet kan styrkes lokalt.

Indikator: Feedback fra deltagere i aktiviteter under emnet.

Formål for Boliger:
Skabe mere klimarigtig drift og forbrug i boligforeninger.

Del-formål 8: Sænke vand- og varmekonsum i boligejendomme.

Del-formål 9: Skabe bedre kendskab til støtteordninger til forbedringer.

Handling #6: Forbedret vandforbrug.

Mål: At ejendomme med et vandforbrug på over 110 liter pr. person pr. døgn i gennemsnit forbedres 5%. Indikator: Monitorering på kvarterniveau af husholdningers vandforbrug i liter per døgn. Forsyningsselskabet HOFOR leverer årligt data.

Handling #7: Forbedret varmekonsum.

Mål: At ejendomme med et enhedsforbrug over 130 kWh pr. m² i gennemsnit forbedres med 5%. Indikator: Monitorering på kvarterniveau af husholdningers varmekonsum i kWh/m² og niveau af afkøling af fjernvarmevandet der sendes retur. Forsyningsselskabet HOFOR leverer årligt data.

Handling #8: Støtte til forbedringer.

Mål: At flere benytter kommunens tilbud og puljer. Indikator: Antal ejendomme, beboere eller aktører fra Sønderbro-kvarteret der søger eller interagerer med de kommunale puljer og tilbud. Der kan leveres data årligt.

Mad - handling #1

Overordnet formål: Udvikle fællesskaber om klimavenlig madkultur frem mod 2029

Dyrkningsfællesskab i Hørgårdens Byhave

Status på projektet:

Idé

Gennemført

Næste skridt: workshoprækken er i gang.

Ressourcetræk for OMF:

Kvarterplansprojekt: Sammen om klima-handlinger

Fakta: Indsatsen er finansieret af Områdefornyelsen Sønderbro. Den foregår i Hørgårdens Byhave og består af en åben workshoprække. Indsatsen er målrettet mod voksne og børn fra kvarteret, byhaveforeningens medlemmer og hvem der ellers har lyst til at lære.

Kort beskrivelse: Ideen er at understøtte Hørgårdens Byhave ved at holde en række workshops med fokus på dyrkning, madlavning, kompostering, frøindsamling, madspild osv. Og på den måde styrke det grønne fællesskab omkring byhaven. Hver undervisningsgang har fokus på praktisk viden og der slutes hver gang af med at spise sammen. Projektet kan sørge for at flere kan bruge stedet, at der er flere aktivite-

ter som skaber tryghed og fællesskab om at dyrke grønt og undgå madspild, at der bliver taget ansvar for haven, og at der er positiv deltagelse fra naboerne.

Mål: At skabe et levende fællesskab om Hørgårdens Byhave, hvor dyrkning af grøntsager går hånd i hånd med godt naboskab. I løbet af 2025 vil vi have afholdt seks workshops, hvor der på tværs af gange ne har deltaget mindst 40 personer. En potentiel udfordring kan være at inddrage de nærmeste naboer i at tage aktivt del.

Hvem udfører det: Den boligsociale helhedsplan Amagerplanen, Områdefornyelsen Sønderbro (OMF), Haver til Maver.

Mulige samarbejdspartnere: Hørgårdens Byhaveforening

- Del-formål:**
- 1: Skabe fællesskaber om at dyrke afgrøder
 - 2: Højne viden om at undgå madspild
 - 3: Inspirere til mere plantebaseret kost

Hvornår?	Feb. - mar. 2025	Apr. 2025	Apr.-okt. 2025	Nov. 2025
Hvad?	Finde instruktør	Danne byhaveforening	6 åbne workshops	Evaluering + beslutte om der skal koordineres flere aktiviteter.
Hvem?	OMF + Amagerplanen	Amagerplanen	OMF + Amagerplanen	Instruktør + OMF + Amagerplanen

Mad - handling #2

Overordnet formål: Udvikle fællesskaber om klimavenlig madkultur frem mod 2029

Madfællesskab på legepladsen

Status på projektet:

Idé

Gennemført

Næste skridt: opstarte kompostering.

Ressourcetræk for OMF:💡💡💡

Kvarterplansprojekt: Sammen om klima-handlinger

Fakta: Indsatsen er finansieret af Områdefornyelsen Sønderbro. Den foregår på legepladsen i Øselsgade og består af flere brugerfællesskaber. Indsatsen er målrettet mod børn der kommer på legepladsen, samt voksne, især kvinder, fra nærområdet.

Kort beskrivelse: Indsatsen skal styrke børns forståelse af fødevarer og inddrage dem i at dyrke til den fælles madlavning på legepladsen. Der inddrages også voksne, som dyrker i en del af plantekasserne og mødes i en ugentlig haveklub. På sigt er der også ønske om at lave et forløb om madspild og højne biodiversiteten. Projektet har fokus på aktiviteter som skaber tryghed og fællesskab om at dyrke grønt og undgå madspild, at der bliver taget øget ansvar

for området, og at der er positiv deltagelse fra naboerne.

Mål: Når indsatsen er gennemført er der velfungerende fællesskaber om at dyrke fødevarer. Legepladsen har holdt fællesarrangementer tilknyttet driften af byhaven og tilberedning af fødevarerne. Legepladsen oplever, at der er flere der føler ejerskab for legepladsens udearealer og bidrager til en positiv brug af dem. Potentielle udfordringer kan være at få skabt vedholdende traditioner ift. at bruge dyrkning som element i de pædagogiske indsatser på legepladsen.

Hvem udfører det: Legepladsens personale og Områdefornyelsen Sønderbro (OMF).

Mulige samarbejdspartnere: Vibo-afdelingerne ved legepladsen.

Del-formål:
1: Skabe fællesskaber om at dyrke afgrøder
2: Højne viden om at undgå madspild

	Mar. 2025	Apr. 2025	Maj 2025	Sep. 2025	Okt. 2025	Nov. 2025
Hvornår?						
Hvad?	Indkøbe inventar til byhaven	Fælles event hvor der plantes	Ugentlig haveklub igangsættes	Deltager med erfaringer til Sundhedsdag	Høstfest, lancering af kokebog	Evaluering + tale om fremtidige aktiviteter.
Hvem?	OMF i samarbejde med legepladsen	Legepladsen, OMF, Amagerplanen	Legepladsen	Legepladsen + Amager Vest Lokaludvalg	Legepladsen	OMF + legepladsen

Legepladsen i Øselsgade har allerede et fællesskab om mad med de børn der kommer på legepladsen. Hver torsdag aften laver de mad sammen. Gerne over bål.

Sammen med Områdefornyelsen, vil de gerne dyrke grøntsager og krydderurter til fællesspisningerne med børnene. Og de vil gerne invitere flere af de voksne naboer til at blive en del af et havefællesskab, hvor de kan dyrke grøntsager til eget brug.

Det styrker både vores forbindelse til naturen, vores oplevelser med grøn mad og legepladsen som et mødested i kvarteret.

Ting - handling #3

Overordnet formål: Styrke en infrastruktur der skaber muligheder for at undgå nyindkøb.

Udvikling af nærgenbrugsstationen

Status på projektet:

Idé

Gennemført

Næste skridt: afvente puljekriterier fra Realdania og Landsbyggefonden.

Ressourcetræk for OMF: **Kvarterplansprojekt:** Flere med i fællesskaber

Fakta: Indsatsen kræver ekstern finansiering. Den foregår på Hørgården Nærgenbrugsstation og består af et byrumsprojekt. Indsatsen er målrettet mod brugere af nærgenbrugsstationen og lokale foreninger.

Kort beskrivelse: Indsatsen skal udvikle nærgenbrugsstationen til at blive et kvarterhus med fokus på grøn omstilling. Nærgenbrugsstationen huser allerede aktiviteter centreret om genbrug og bæredygtighed, jobskabelse og er et samlingspunkt for beboere i området. Hvis nærgenbrugsstationen skal blive til mere for flere, så kræver det en opgradering af de nuværende faciliteter. Det er planen at søge en projektpulje hos Realdania og Landsbyggefonden med

fokus på at udvikle kvarterhuse i almene boligområder.

Mål: Målet er at styrke og videreudvikle nærgenbrugsstationen til også at kunne fungere som et kvarterhus, der kan samle kvarteret i en grøn identitet.

Potentielle udfordringer kan være om det er fysisk muligt at udvide nærgenbrugsstationen. Om der kan skabes funding. Samt om det er muligt at huse de aktiviteter kvarteret måtte efterspørge.

Hvem udfører det: Amagerplanen, Område for Affald og Ressourcer (KK), Områdefornyelsen Sønderbro (OMF).

Mulige samarbejdspartnere: FRÅK, Idrætsprojektet, Kulturpiloterne, skoler, institutioner.

- Del-formål:**
- 4: Understøtte nærgenbrugsstationen, så flere benytter den til direkte genbrug.
 - 5: Skabe fællesskaber omkring muligheder for at dele, bytte og give ting videre.
 - 6: Øge viden om korrekt affaldshåndtering.

	Efterår 2025	Efterår/vinter 2025	Forår/sommer 2026	2026-29
Hvornår?				
Hvad?	Undersøge om det kan lade sig gøre at udvide faciliteterne	Kulturcontainer som afsæt for inddragelse og afprøvninger.	Skrive og sende ansøgning afsted	Arrangere aktiviteter med fokus på fællesskaber og stedets tilbud
Hvem?	Amagerplanen, KK	OMF, Amagerplanen, Buen og Engen	Amagerplanen, KK, OMF	OMF, Amagerplanen

I 2024 har vi undersøgt hvordan Områdefornyelsen kan være med til at styrke fællesskabsfølelsen når det kommer til genbrug og genanvendelse.

Sammen med Hørgårdens Nærgenbrugsstation, Lykkebazaren, Amagerplanen, Miljøpunkt Amager, Plastikpose-frit Amager og Repair Café Amager holdt vi 8 workshops, hvor man kunne designe sit eget system til genbrug derhjemme. Plastikpose-frit Amager hjalp deltagerne med at sy sorteringsnet af overskudsstof og Repair Café Amager hjalp med at lave ophæng ud af kasserede materialer.

Der var så stor efterspørgsel at Plastikpose-frit Amager lavede en ny frivillig-drevet sygruppe i Lykkebazaren.

Bynatur - handling #4

Overordnet formål: Øge mængden af arealer der styrker biodiversiteten.

Levesteder for flere arter

Status på projektet:

Idé

Gennemført

Næste skridt: kompostering igangsættes til første kunstværk.

Ressourcetræk for OMF:💡💡💡

Kvarterplansprojekt: En positiv kvarter-identitet

Fakta: Indsatsen kræver ekstern finansie-ring fra fonde med fokus på kunst. Pro-jektet foregår rundt i kvarteret og består af installationer i byrummene. Indsatsen er målrettet mod flere forskellige arter - både mennesker, dyr og planter.

Kort beskrivelse: Indsatsen fokuserer på at skabe kunstne-risk udformede levesteder til andre arter eller værker, der skaber en opmærksomhed på andre former for liv. Kan værkerne samtidig skabe oplevelser for mennesker eller starte samtale og dia-log om fremtiden er det positivt.

Sideløbende er der ønske om at igang-sætte en række inddragende aktiviteter,

der kan være med til at fejre sameksistens i kvarteret og hylde fællesskaber mellem arter.

Mål: Der laves et kunstværk med fokus på at inddrage kompost, planter og øge delta-gernes tilknytning til naturen. Der laves et til flere kunstværker med fokus på at skabe levesteder, det kunne fx være for mursejlere. For at nå målene skal der ind-gås lokale samarbejder om, hvor installati-onerne kan stilles op.

Hvem udfører det: Områdefornyelsen Sønderbro (OMF), eksterne kunstnere, Politikens Forhal.

Mulige samarbejdspartnere: Bybi, byhaverne, skolerne, institutioner, legepladsen i Øselsgade.

Del-formål:
7: Støtte igangsættelse af biodiversitets-projekter på private grunde og i fælles byrum.

Foto: Melissa Ørnstrup

	Jan-okt. 2025	April 2025 - sommer 2026	2026	Efterår 2026 - 2029	2027
Hvornår?					
Hvad?	Lave en kunststrategi for Sønderbro.	Udvikle 1. kunst-projekt med fokus på planter og kom-post.	Udvikle værkttype til levesteder	1. kunstprojekt udstilles. Events om mad og mi-krober.	Etablering af kunstværker med leveste-der
Hvem?	OMF, kunst-ner	OMF, Politikens forhal, kunstner, lokale beboere, legepladsen i Øselsgade.	OMF, kunst-nere	OMF, Politikens forhal, kunstner	OMF, kunst-nere

Bynatur - handling #5

Overordnet formål: Øge mængden af arealer der styrker biodiversiteten.

Styrket viden om bynatur

Status på projektet:

Idé

Gennemført

Næste skridt: aktiviteter med grønne tage er under planlægning.

Ressourcetræk for OMF:

Kvarterplansprojekt: Sammen om klima-handlinger

Fakta: Indsatsen er finansieret af Om-rådefornyelsen Sønderbro. Den foregår rundt i kvarteret og består af events og kommunikation. Indsatsen er målrettet mod voksne og børn.

Kort beskrivelse:
Indsatsen handler om at styrke viden i kvarteret om, hvordan man selv eller sammen med sine naboer kan skabe en mere righoldig natur i området og gerne med tiltag der styrker betingelserne for biodiversiteten. Der er fokus på at lære af hinanden og på at udbrede kendskabet til puljer og andre tilbud fra Københavns Kommune der kan støtte lokale tiltag.

Mål:
Der arrangeres events i 2025 og 2026 med det formål at give konkrete input til at gå i gang med natur og biodiversitets-projekter på private grunde og i fælles byrum. Gennemførelsen måles på om deltagerne i de afholdte events oplever, at de har fået brugbar viden og ressourcer til at kunne gå i gang selv eller i fællesskab med andre.

Hvem udfører det:
Områdefornyelsen Sønderbro (OMF).

Mulige samarbejdspartnere:
Bybi, byhaverne, boligforeninger.

Del-formål:
7: Støtte igangsættelse af biodiversitetsprojekter på private grunde og i fælles byrum.

Foto: Melissa Ørnstrup

	Vinter/ forår 2025	Forår 2025	Sommer 2025	Forår/sommer 2026
Hvornår?				
Hvad?	Kommunika-tion af kom-munens puljer til støtte for biodiversitet og grønne facader.	Workshop om at etab-lere levested i kunstværk.	Havevandring i kvarteret med erfarin-ger fra lokale.	Events med fous på grønne tage
Hvem?	OMF	Bybi, OMF.	Lokale be-boere, OMF, Miljøpunkt Amager	Lokale beboere, OMF

Til Forårsfejring i april 2025 skabte Bybi i samarbejde med kunstner Peter Bjørn Franceschi og lokale beboere en midlertidig totem, som skal fungere som levested for bier og insekter.

Deltagerne hjalp med at kreere totemen og blev opfordret til at plante blomsterfrø for at give næring til bierne. Som tak fik de et glas honning, som de skulle dele med dem de holder af.

Den måde at arbejde med gaveøkonomi på, for at sætte fokus på naturens rigdom og vores afhængighed heraf, er oplagt at arbejde videre med i fremtidige kunstprojekter.

Boliger - handling #6

Overordnet formål: Skabe mere klimarigtig drift og forbrug i boligforeninger.

Forbedret vandforbrug

Status på projektet:

Idé

Gennemført

Næste skridt: planlægning af infokampagne i sommeren 2026.

Ressourcetræk for OMF:💡💡💡

Kvarterplansprojekt: Sammen om klima-handlinger

Fakta: Indsatsen er finansieret af Områdefornyelsen Sønderbro. Den foregår i rundt i kvarteret og består af infomøder og kampagner. Indsatsen er målrettet mod driftspersonale, bestyrelser og beboere.

Kort beskrivelse:
I samarbejde med forsyningsselskabet HOFOR, laves der i hele områdefornyelsens periode en målrettet indsats for at støtte boligforeningernes driftspersonale og bestyrelser i at identificere forbedringer ift. forbrug af vand. Der er potentiale for at skabe en bedre brug af vores fælles ressourcer. Og en bedre økonomi for den enkelte ved at spare på vandforbruget. Indsatsen fokuserer både på kampagner der dækker hele kvarteret og samarbejder i interesserede ejendomme eller med

skoler og institutioner.

Mål:
Der arbejdes i perioden 2025-2029 med følgende mål for vandforbrug: At ejendomme med et vandforbrug på over 110 liter pr. person pr. døgn i gennemsnit forbedres 5%. Og at der gennemføres indsatser for at nedbringe vandspild i form af lækager og løbende toiletter.

Potentielle udfordringer for at gennemføre, er at det kræver meget tid, samt at det kræver interesse fra boligejendommenes drift eller bestyrelse for at etablere samarbejder om at skabe ny adfærd sammen med beboerne.

Hvem udfører det:
HOFOR, Områdefornyelsen Sønderbro (OMF).

Mulige samarbejdspartnere:
Boligforeninger med forskellige ejerformer. Skoler og institutioner.

Del-formål:
8: Sænke vand- og varmekonsum i bolig-ejendomme.

Foto: Melissa Ørnstrup

	Årligt	2025 og 2026	2026-29
Hvornår?			
Hvad?	Bred kommunikation af vandsparetips	Tilbud til drift og bestyrelser om at komme på teknisk akademi. To kurser afholdes.	Samarbejder med 3 boligejendomme om adfærdskampagner
Hvem?	OMF, HOFOR	OMF, HOFOR	OMF, HOFOR, boligejendomme

Boliger - handling #7

Overordnet formål: Skabe mere klimarigtig drift og forbrug i boligforeninger.

Forbedret varmemeforbrug

Status på projektet:

Idé

Gennemført

Næste skridt: planlægning af driftsmøde i efteråret 2025.

Ressourcetræk for OMF:💡💡💡

Kvarterplansprojekt: Sammen om klima-handlinger

Fakta: Indsatsen er finansieret af Områdefornyelsen Sønderbro. Den foregår i rundt i kvarteret og består af infomøder og kampagner. Indsatsen er målrettet mod driftspersonale, bestyrelser og beboere.

Kort beskrivelse: I samarbejde med forsyningsselskabet HOFOR, laves der en målrettet indsats for at støtte boligforeningernes driftspersonale og bestyrelser i at identificere forbedringer ift. tekniske installationer og forbrug af varme. Der er også fokus på at udbrede kendskabet til hvor Københavns Kommunes puljer og initiativer kan støtte forbedringer af boligejendommenes drift og ressourceforbrug.

Mål: Der arbejdes i perioden 2025-2029 med følgende mål for varmemeforbrug: At ejen-

domme med et enhedsforbrug over 130 kWh pr. m2 i gennemsnit forbedres med 5%.

Og at interesserede ejendomme med et varmemeforbrug der er højere end københavnergennemsnittet (106 kWh pr. m2) som minimum har modtaget vejledning, om at få nedbragt forbruget.

Potentielle udfordringer for at gennemføre er at det kræver meget tid, samt kræver en interesse fra boligejendommenes drift eller bestyrelse, for at etablere samarbejder, om at forbedre tekniske installationer eller skabe ny adfærd sammen med beboerne.

Hvem udfører det: HOFOR, Områdefornyelsen Sønderbro (OMF).

Mulige samarbejdspartnere: Boligforeninger med forskellige ejerformer.

Del-formål:
8: Sænke vand- og varmemeforbrug i boligejendomme.
9: Skabe bedre kendskab til støtteordninger til forbedringer.

Foto: Melissa Ørnstrup

	Efterår 2025	Vintre 2025-28	2025 og 2026	2025 og 2026	2027 og 2028
Hvornår?					
Hvad?	Første infomøde for driftspersonale og bestyrelser.	Online kampagner om god adfærd i boligen fx indeklimate og varmeindstillinger.	Fokus på samarbejder om forbedringer af tekniske installationer	Tilbud om at komme på teknisk akademi hos HOFOR	Samarbejder med boligejendomme om adfærdskampagner. Fx godt indeklimate og varmemeforbrug.
Hvem?	OMF, HOFOR		OMF, HOFOR, boligejendomme	OMF, HOFOR	OMF, HOFOR, boligejendomme

Boliger - handling #8

Overordnet formål: Skabe mere klimarigtig drift og forbrug i boligforeninger.

Støtte til forbedringer

Status på projektet:

Idé

Gennemført

Næste skridt: planlægning af driftsmøde i efteråret 2025.

Ressourcetræk for OMF:💡💡💡

Kvarterplansprojekt: Sammen om klima-handlinger

Fakta: Indsatsen er finansieret af Områdefornyelsen Sønderbro. Den foregår i rundt i kvarteret og består af events og kommunikation. Indsatsen er målrettet mod driftspersonale, bestyrelser og beboere.

Kort beskrivelse:

I denne indsats arbejdes der med at synliggøre kommunens støttemuligheder til boligforeninger. Det er fx puljer eller projekter, der kan hjælpe med at skabe gode boliger og mere klimarigtig drift og forbrug i boligforeninger. Puljerne og projekterne kan dække over mange emner som fx energiforbrug og energiproduktion, biodiversitet, affaldshåndtering, renovering og støjhåndtering.

Mål:

Der laves i perioden 2025-2029 mini-

mum 5 events eller kommunikationskam-pagner, som synliggør kommunens for-skellige støttetilbud og der hjælpes med at skabe kontakter mellem lokale der øn-sker at benytte tilbuddene og de relevante medarbejdre eller informationskanaler.

Når indsatsen er gennemført forventer vi, at der er mindst 5 borgere eller boligfor-eninger i Sønderbro, som har søgt eller benyttet kommunens støttemuligheder.

Potentielle udfordringer for at gennemfø-re er, om de kommunale tilbud kommu-nikeres på en måde der er forståelig og relevant for modtagerne.

Hvem udfører det:

Områdefornyelsen Sønderbro samt andre enheder i Københavns Kommune.

Mulige samarbejdspartnere:

Lokale beboere og boligforeninger.

Del-formål:

9: Skabe bedre kendskab til støtteordnin-ger til forbedringer.

	Vinter 2025	Forår 2025	Efterår 2025	2026-29
Hvornår?				
Hvad?	Bystandere om biodiversitets-puljen	Tre events med info om solcel-lepuljen og tiltag der støtter byna-tur.	Driftsmøde med info om varme og puljer.	Events og kommu-nikation af tiltag som er relevante for kvarteret
Hvem?	OMF	OMF, Bygnings-fornyelsen		OMF

Til Fællesspisning og samtalesalon i maj 2024 kunne man høre oplæg om biodiversitet, solceller, trafik, kollektiver og grønne nabofællesskaber.

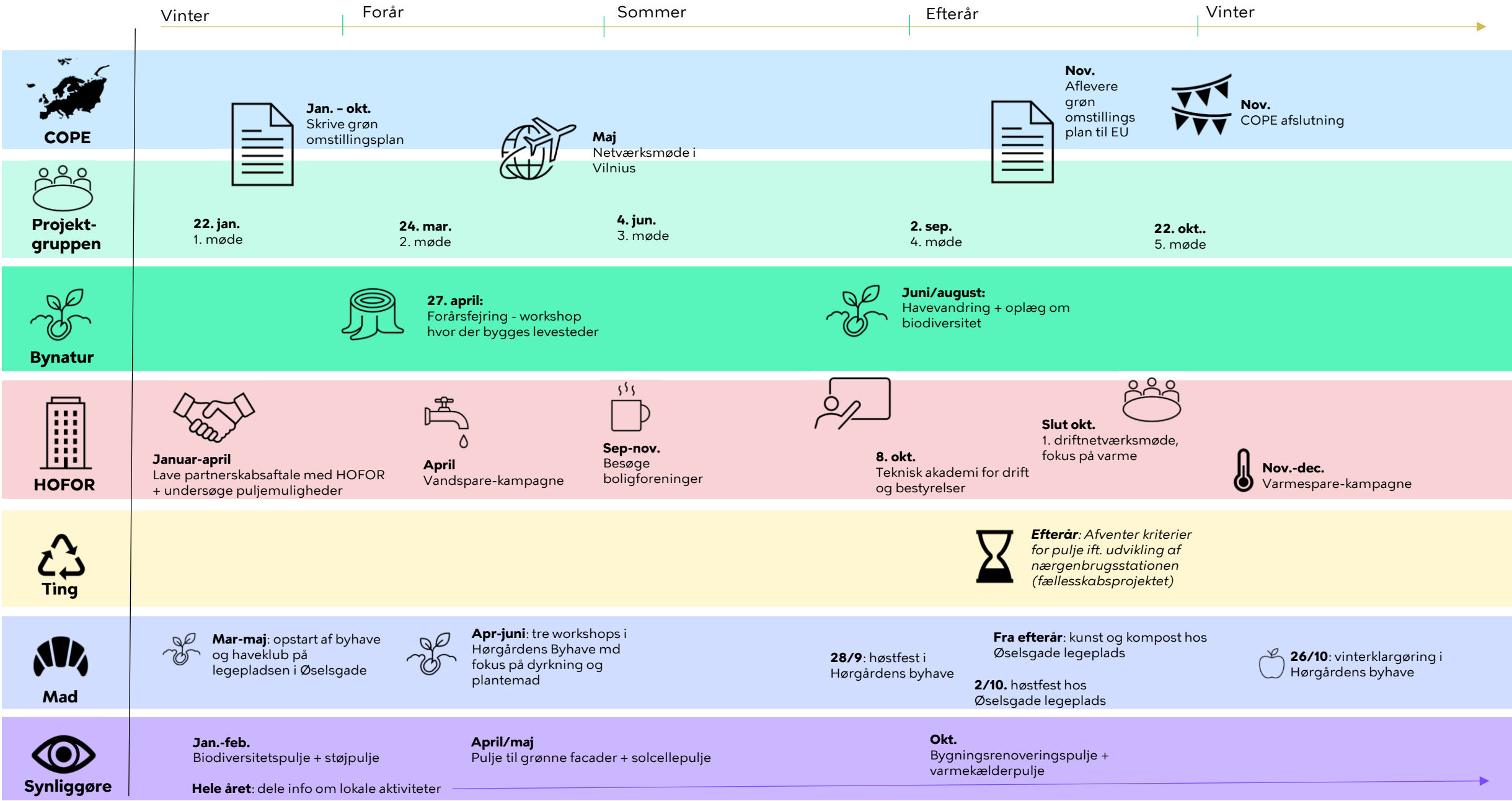
Det var en god måde at mødes om et fælles måltid og info om både puljer og handlemuligheder.

Eventet var arrangeret af Miljøpunkt Amager i samarbejde med Maskinhallen, Områdefornyelsen Sønderbro, DemocracyX, Københavns Kommunes enheder for bygningsfornyelse, mobilitet og biodiversitet, fonden for flere kollektiver og Grønne Nabofællesskaber.

Tidsplan for 2025

Eksempel på, hvordan vi arbejder med at gennemføre den grønne omstillingsplan.

Udgivet af: Områdefornyelsen Sønderbro, 2025

Grafik og layout: Områdefornyelsen Sønderbro

Illustrationer: Louise Rosenkrands

Områdefornyelsen Sønderbro

Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen

Mail: sb@kk.dk

Web: soenderbro.kk.dk

